ЭРДЭНЭБҮРЭН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Эрдэнэбүрэн сумын ЭМТ-ийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХОА-2025/090/НА-СТА-ТШЗ

<table>
<tr>
<td>Цахим хуудас:
www.audit.mnP
Эрдэнэбүрэн хот
2025 он</td>
<td>Дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар
Утас: 99047408   Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn
Аудитын менежер: А.Эрдэнэбүрэнсүрэн
Утас: 99013699   Цахим хаяг:tsetsegsurena@audit.gov.mn
Цахим актив аудит ХХК: Аудитор: Д.Балжинням
Утас:99435309 Цахим хаяг: baljinnyamd@gmail.com</td>
</tr>
</table>

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

2024.02.21 № 2/49

танай ______-ны №______-т

ЭРДЭНЭБҮРЭН СУМЫН ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ТӨВИЙН ЭРХЛЭГЧ
Н.МӨНХЗУЛ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Эрдэнэбүрэн сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн доорх зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй, Төсвийн тухай хуулийн 5 дугаар дугаар зүйлийн 6.4.8, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10 дугаар зүйлийн 10.3, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5, 20.2.3 дахь заалттай нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. Үүнд:

- *Шууд худалдан авалтаар тендерээр нийлүүлж байгаа эм, эмийн хэрэгслээс илүү үнээр авсан 5,499.0 мянган төгрөг,*
- *Хувь хүнээс авах авлагыг байгууллагаас төлж авлага бууруулсан 1,582.3 мянган төгрөг,*
- *Шууд гэрээ байгуулан эм, эмийн хэрэгсэл худалдан авсан, эмийн өр их хэмжээгээр үүссэн 45,649.8 мянган төгрөг,*
- *Тайлант оны эм эмнэлгийн хэрэгслийн 32.3 сая төгрөгийн эцсийн үлдэгдлээс горим сорил хэрэгжүүлэхэд 2023 оноос үлдэгдэлтэй эм, эмнэлгийн хэрэгслээс тайлант онд зарцуулагдаагүй насжилт өндөртэй үлдэгдэл 12 нэр төрлийн 6552*

ширхэг 9,382.5 мянган төгрөгийн эм, хэрэгсэл, тайлант онд зарцуулагдахгүй үлдсэн зөрчлүүд тус тус байна

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын санхүүгийн тайланд тусгасан 7040 м2 хэмжээтэй газар кадастрын зургаар 5437 м2 хэмжээтэй, 1603 м2-аар зөрүүтэй байгааг өмнөх аудитаар зөвлөмж өгсөн ч биелүүлээгүй байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлттэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 3 бүлэг 8 зорилт 39 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 88.5 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнан сумын Засаг даргаар дүгнүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН: ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР: Х.БОЛДБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**77,645,567.83**	**229,608,820.07**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	2,778,911.89	-
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	2,778,911.89	-
3,121	**Төгрөг**	2,778,911.89	-
31,211	Төрийн сангийн харилцах	2,778,911.89	-
33	**АВЛАГА**	15,966,169.78	171,487,293.79
33,100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	898,645.37	2,508,949.37
33,200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	14,383,865.00	168,294,685.01
335	**Бусад авлага**	683,659.41	683,659.41
3,352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	683,659.41	683,659.41
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	58,900,486.16	58,121,526.28
351	**Түүхий эд материал**	35,662,544.95	34,319,921.75
35,130	Эм боох материал	35,662,544.95	34,319,921.75
354	**Хангамжийн материал**	21,612,941.21	22,056,604.53
35,420	Аж ахуйн материал	5,509,267.95	5,032,857.95
35,460	Хүнсний материал	2,515,737.60	-
35,470	Бусад хангамжийн материал	13,587,935.66	17,023,746.58
35,600	Мал амьтад	1,625,000.00	1,745,000.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**408,182,889.31**	**422,152,194.98**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	408,182,889.31	422,152,194.98
392	**Биет хөрөнгө**	393,227,889.43	407,322,195.14
39,201	Барилга, байгууламж, орон сууц	298,918,909.00	298,918,909.00
39,202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(56,097,705.59)	(66,729,563.87)
39,203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	85,701,988.00	85,701,988.00
39,204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(50,163,586.19)	(55,715,345.15)
39,205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	203,656,851.36	255,935,127.36
39,206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(101,253,628.16)	(131,726,125.26)
39,207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	47,961,240.55	59,681,240.55
39,208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(35,496,179.54)	(38,744,035.49)
393	**Биет бус хөрөнгө**	14,954,999.88	14,829,999.84
39,301	Програм хангамж	1,250,000.00	1,250,000.00
39,302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(375,000.12)	(500,000.16)
39,303	Бусад биет бус хөрөнгө	14,080,000.00	14,080,000.00

3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**485,828,457.14**	**651,761,015.05**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**282,332.54**	**32,725,545.73**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	282,332.54	32,725,545.73
413	**Өглөг**	282,332.54	32,725,545.73
41,310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	226,818.38	689,525.42
41,320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	55,018.16	23,116,020.31
4,136	**Бусад өглөг**	496.00	8,920,000.00
41,361	Байгууллагад төлөх өглөг	496.00	8,920,000.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**485,546,124.60**	**619,035,469.32**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	485,546,124.60	619,035,469.32
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	201,605,647.02	201,605,647.02
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	183,694,585.34	317,183,930.06
51,210	Өмнөх үеийн үр дүн	183,694,585.34	183,694,585.34
51,220	Тайлант үеийн үр дүн	-	133,489,344.72
51,300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	100,245,892.24	100,245,892.24
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**485,828,457.14**	**651,761,015.05**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан /ТӨГРӨГӨӨР/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**609,701,623.66**	**1,110,304,256.93**
122001	Хандив тусламж /дотоод/		60,544,042.15
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**609,701,623.66**	**1,049,760,214.78**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	990,000.00	-
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	990,000.00	-
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	30,940,700.00	45,021,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	30,940,700.00	45,021,100.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	10,205,000.00	-
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	10,205,000.00	-
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	567,565,923.66	1,004,739,114.78
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	567,565,923.66	1,004,739,114.78
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**636,170,336.48**	**976,814,912.21**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**636,170,336.48**	**976,814,912.21**

210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	632,236,792.48	969,409,546,40
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	377,365,173.00	647.269.918.96
210101	Үндсэн цалин	240,722,034.00	414,839,249.00
210102	Нэмэгдэл	104,214,150.00	169.724.929.96
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,490,000.00	24,512,000.00
210104	Урамшуулал	27,938,989.00	38,193,740.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	47,102,710.69	78,535,284.08
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,524,289.74	54,515,827.57
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,823,151.73	6,339,681.48
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,036,521.39	3,440,479.71
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	620,331.09	2,789,399.82
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,098,416.74	11,449,895.50
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	26,993,720.16	35,005,534.19
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,182,338.32	2,839,849.19
210302	Түлш, халаалт	24,589,931.84	31,966,905.00
210303	Цэвэр, бохир ус	221,450.00	198,780.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	34,008,935.49	30,535,421.20
210401	Бичиг хэрэг	3,188,150.00	4,251,849.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,023,795.00	19,246,725.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,751,812.49	2,620,797.20
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,854,400.00	2,915,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	6,190,778.00	1,501,050.00
2105	**Нормативт зардал**	86,069,480.78	115,637,204.64
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	72,030,044.38	101,344,020.14
210502	Хоол, хүнс	12,719,436.40	14,293,184.50
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,320,000.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	1,856,832.00	3,298,100.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	577,032.00	1,010,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	800,000.00
210604	Урсгал засвар	1,279,800.00	1,488,100.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,388,000.00	1,864,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,388,000.00	1,864,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,078,222.22	2,944,124,00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,209,772.22	2,223,224.00

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	-	538,900.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	354,450.00	80,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	80,000.00	14,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	14,000.00	88,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	300,000.00	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	120,000.00	-
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	55,373,718.14	54,319,959,33
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,743,974.78	4,290,989,00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	42,629,743.36	50,028,970.33
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	3,933,544.00	4,240,756.25
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	497,200.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	497,200.00	-
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	3,436,344.00	7,405,365.81
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,436,344.00	7,405,365.81
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**(26,468,712.82)**	**133,489,344.72**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	21,093.06	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	21,093.06	-
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	(21,093.06)	-
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**(26,489,805.88)**	**133,489,344.72**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (Төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	**2023 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл**	201,605,647.02	100,245,892.24	127,093,830.29	428,945,369.55
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**201,605,647.02**	**100,245,892.24**	**127,093,830.29**	428,945,369.55
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	56,600,755.05	56,600,755.05
C08	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**201,605,647.02**	**100,245,892.24**	**183,694,585.34**	485,546,124.60
D01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**201,605,647.02**	**100,245,892.24**	**183,694,585.34**	485,546,124.60
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**201,605,647.02**	**100,245,892.24**	**183,694,585.34**	485,546,124.60
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	133,489,344.72	133,489,344.72
D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**201,605,647.02**	**100,245,892.24**	**317,183,930.06**	619,035,469.32

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**595,317,758.66**	**895,849,394.77**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**595,317,758.66**	**895,849,394.77**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	990,000.00	-
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	990,000.00	-
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	30,940,700.00	45,021,100.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	30,940,700.00	45,021,100.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	10,205,000.00	14,383,865.00
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	10,205,000.00	14,383,865.00
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	553,182,058.66	836,444,429.77
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	553,182,058.66	836,444,429.77
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**601,355,556.77**	**898,628,306.66**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**601,355,556.77**	**898,628,306.66**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**597,422,012.77**	**891,222,940.85**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	372,006,655.58	647,291,300.00
210101	Үндсэн цалин	230,001,370.74	340,843,000.00
210102	Нэмэгдэл	104,243,224.07	216,206,900.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,366,392.77	31,418,000.00
210104	Урамшуулал	32,395,668.00	58,823,400.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	52,298,000.00	79,661,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,562,700.00	54,169,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,183,700.00	6,372,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,347,200.00	3,186,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	836,200.00	3,186,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,368,200.00	12,746,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	26,016,256.00	36,127,634.19
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,137,100.00	2,839,849.19
210302	Түлш, халаалт	22,935,556.00	31,966,905.00
210303	Цэвэр, бохир ус	943,600.00	1,320,880.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	30,008,712.97	29,249,900.00
210401	Бичиг хэрэг	2,965,150.00	2,843,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,982,390.48	20,144,200.00

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,751,812.49	2,494,900.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,138,700.00	1,601,100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,170,660.00	2,166,100.00
2105	**Нормативт зардал**	81,208,966.00	62,375,744.94
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	70,413,345.00	54,366,544.94
210502	Хоол, хүнс	9,475,621.00	8,009,200.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,320,000.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	7,836,100.00	9,028,535.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,500,000.00	5,540,435.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,848,000.00	2,000,000.00
210604	Урсгал засвар	1,488,100.00	1,488,100.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,388,000.00	1,864,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,388,000.00	1,864,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,018,222.22	3,390,853.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,209,772.22	2,669,953.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	354,450.00	538,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	80,000.00	80,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	14,000.00	14,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	300,000.00	88,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	60,000.00	-
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	24,641,100.00	22,233,473.72
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,641,100.00	22,233,473.72
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**3,933,544.00**	**7,405,365.81**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	497,200.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	497,200.00	-
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	3,436,344.00	7,405,365.81
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,436,344.00	7,405,365.81
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**(6,037,798.11)**	**(2,778,911.89)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	(6,037,798.11)	(2,778,911.89)
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		2,778,911.89
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	2,778,911.89	-

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	**Үзүүлэлт**	**Тайлант оны**	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	**Гүйцэтгэл**

2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	877,600,300.00	876,839,075.66
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	877,600,300.00	876,839,075.66
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	877,600,300.00	876,839,075.66
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	637,291,400.00	647,291,300.00
210101	Үндсэн цалин	351,843,000.00	340,843,000.00
210102	Нэмэгдэл	220,817,000.00	216,206,900.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,808,000.00	31,418,000.00
210104	Урамшуулал	58,823,400.00	58,823,400.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	79,661,400.00	79,661,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	54,169,800.00	54,169,800.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,372,900.00	6,372,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,186,400.00	3,186,400.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,186,400.00	3,186,400.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,745,900.00	12,746,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	24,092,900.00	36,127,634.19
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,075,200.00	2,839,849.19
210302	Түлш, халаалт	22,482,500.00	31,966,905.00
210303	Цэвэр, бохир ус	535,200.00	1,320,880.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	30,375,200.00	29,249,900.00
210401	Бичиг хэрэг	3,300,300.00	2,843,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,144,200.00	20,144,200.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,806,000.00	2,494,900.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,874,700.00	1,601,100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,250,000.00	2,166,100.00
2105	**Нормативт зардал**	65,039,800.00	62,375,744.94
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	56,250,000.00	54,366,544.94
210502	Хоол, хүнс	7,499,700.00	8,009,200.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,290,100.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	6,996,000.00	9,028,535.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,500,000.00	5,540,435.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,000,000.00	2,000,000.00
210604	Урсгал засвар	496,000.00	1,488,100.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	2,700,000.00	1,864,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,700,000.00	1,864,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	5,405,000.00	3,390,853.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,000,000.00	2,669,953.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	200,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	300,000.00	538,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	80,000.00	80,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	25,000.00	14,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	300,000.00	88,000.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	500,000.00	-
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,000,000.00	-
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	26,038,600.00	7,849,608.53
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,038,600.00	7,849,608.53

	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	857,658,500.00	874,060,163.77
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	24,588,900.00	37,615,734.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	24,588,900.00	37,615,734.00
1340	**НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	833,069,600.00	836,444,429.77
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	833,069,600.00	836,444,429.77
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		**2,778,911.89**
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**		**-**

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 85,485.1 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 23,371.4 мянган төгрөгийн алдааг залруулсан. Үүнд:

- *Авлага үндэслэлгүй бууруулж өмнөх үеийн үр дүнд нөлөөлж нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт хийсэн 1,582.3 мянган төгрөг,*
- *Санхүүгийн тайлангийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан уялдаа холбоо үнэн зөв байдал зөрүүтэй илэрхийлэгдсэн байгааг төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд 7,405.0 мянган төгрөг,*
- *Өмнөх оны санхүүжилтийн авлагаар орж ирсэн 14,383.8 мянган төгрөгийг мөнгөн хөрөнгийн тайланд тусгаж тус тус залруулсан*

Аудитаар нийт залруулагдаагүй 62,113.6 мянган төгрөгийн 4 зөрчил[1] илэрснээс 7.081.3 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд 2 төлбөрийн акт, 45,649.8 мянган төгрөгийн алдаа зөрчилд 1 албан шаардлага, 9,382.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах давтан гаргахгүй байх 1 зөвлөмж өгсөн. Нийт зөрчил нь ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс их байгаа тул “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

Илрүүлэлт: *ЭМГ-аас тендер нэгдсэн журмаар зарлаж тендерээр худалдан авах эм, эмнэлгийн хэрэгслийн нэг бүрийн үнийг тогтоож өгсөн бөгөөд тендерийн гэрээний үнийн дүнгээс өндөр үнээр шууд гэрээ байгуулан эм, эмнэлгийн хэрэгсэл худалдан авсан 5.4 сая төгрөг* нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18.1-т “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”,20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: *Төлбөрийн акт тогтоосон*

Илрүүлэлт: *Хувь хүнээс авах 1.5 сая төгрөгийн авлагыг байгууллагаас төлж авлага үндэслэлгүй бууруулан буруутай этгээдээр төлүүлээгүй зөрчил илэрлээ.*

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-т “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18.1-т “Нягтлан бодох

[1] *Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.*

бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь:</u> *Төлбөрийн акт тогтоосон*

5.2. Албан шаардлага

<u>Илрүүлэлт:</u>. *Эм, эмийн хэрэгслийн зардал болох 45.6 сая төгрөгийн эмийг шууд гэрээ байгуулан худалдан авснаар эмийн өр их хэмжээгээр үүсэх нөхцөл бүрдсэн зөрчил илэрлээ. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 14-р зүйлийн 14.2.3-д "өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсвийг үр ашигтай удирдах, гүйцэтгэлийг хангах", 16-р зүйлийн 16.5.6-д "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх" Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18-р зүйлийн 18.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.*

Шийдвэрлэсэн нь: *Албан шаардлага бичсэн*

5.3. Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

5.3.1. Бараа материалын зарцуулалттай холбоотой

<u>Илрүүлэлт:</u> *Тайлант оны эм эмнэлгийн хэрэгслийн 32.3 сая төгрөгийн эцсийн үлдэгдлээс горим сорил хэрэгжүүлэхэд 2023 оноос үлдэгдэлтэй эм, эмнэлгийн хэрэгслээс тайлант онд зарцуулагдаагүй насжилт өндөртэй үлдэгдэл 12 нэр төрлийн 6552 ширхэг 9.4 сая төгрөгийн эм, эмийн хэрэгсэл, тайлант онд зарцуулагдахгүй үлдсэн зөрчил илэрлээ. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18.1-т “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ” гэж заасантай тус тус нийцээгүй байна.*

<u>Өгсөн зөвлөмж:</u> *Насжилт өндөртэй эм, эмийн хэрэгслийг шийдвэрлэж дотоод хяналтыг сайжруулах*

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 05 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

6.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдааны утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
								Залруулсан		Залруулаагүй			
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	тоо	Дүн	тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Эрдэнэбүрэн ЭМТ	Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд зөрүүтэй илэрхийлэгдэж тайлангийн иж бүрэн, үнэн зөв байдал, батламж мэдэгдлийг хангаагүй	1	21,789.1			1	7,405.0	1	7,405.0				
	Өмнөх оны санхүүжилтийн авлагаар орж ирсэн 14,383.8 мянган төгрөгийг мөнгөн хөрөнгийн тайланд тусгаагүй	1	14,383.8	1	14,383.8			1	14,383.8				
	Авлага үндэслэлгүй бууруулж өмнөх үеийн үр дүнд нөлөөлж нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт хийсэн	1	1,582.3			1	1,582.3	1	1,582.3				
Нийт дүн		**3**	**23,371.4**	**1**	**14,383.8**	**2**	**8,987.3**	**3**	**23,371.4**				

Эрдэнэбүрэн сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үнэлэс:					
			Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Шууд гэрээ байгуулан эм, эмийн хэрэгсэл худалдан авсан, эмийн өглөг их хэмжээгээр үүссэн.	1	45,649.8			1	45,649.8		
	Тайланд онд ерөнхий гэрээгээр хийсэн эмийн үнээс илүү үнээр шууд худалдан авалт хийсэн, эмийн өр үүссэн,	1	5,499.0	1	5,499,0				
	Хувь хүнээс авах авлагыг байгууллагаас төлж авлага үндэслэлгүй бууруулсан	1	1,582.0	1	1,582.0				
	Тайлант оны эм эмнэлгийн хэрэгслийн 32.3 сая төгрөгийн эцсийн үлдэгдлээс горим сорил хэрэгжүүлэхэд 2023 оноос үлдэгдэлтэй эм, эмнэлгийн хэрэгслээс тайлант онд зарцуулагдаагүй насжилт өндөртэй үлдэгдэл 12 нэр төрлийн 6552 ширхэг 9.4 сая төгрөгийн эм, хэрэгсэл, тайлант онд зарцуулагдахгүй үлдсэн байна	1	9,382.6					1	9,382.6

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Х.БОЛДБААТАР

2025.02.21

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР А.ЦЭЦЭГСҮРЭН

2025.02.21

БЭЛТГЭСЭН:

"ЦАХИМ АКТИВ АУДИТ ХХК"-НЫ

АУДИТОР Д.БАЛЖИННЯМ 2025.02.21

ХОА-2025/094/НА-СТА-ТШЗ